

СЕКЦИЯ 7. ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ И ВЛИЯНИЕ ПАНДЕМИИ КОРОНАВИРУСА

CZU: 338.46:338.5(478)

INFLUENȚA COVID-19 PRIVIND VIAȚA SOCIAL-ECONOMICĂ A POPULAȚIEI DIN PUNCTUL DE VEDERE AL EGALITĂȚII DE GEN ÎN R. MOLDOVA

Bogdanova Svetlana,
doctor în științe economice,
Universitatea Tehnică a Moldovei,
svetlana.bogdanova@tem.utm.md

Abstract. In recent decades, some progress has been made in addressing gender equality issues. The significant changes that have taken place in the global economy due to scientific and technological progress have contributed to the involvement of more women in the world of work. The COVID-19 pandemic has impacted clear progress in economic achievement for women, which will widen the still-persisting gender gap, despite positive results over the past 30 years.

Key words: labor market, pandemic, quarantine, crisis, equality, wages, needs.

Abstract. În ultimele decenii s-au înregistrat progrese semnificative în abordarea problemelor legate de egalitatea de gen. Schimbările semnificative care au avut loc în economia globală datorită progresului științific și tehnologic au contribuit la implicarea mai multor femei în sfera muncii. Pandemia COVID-19 a avut un impact impunător în ceea ce privește realizările economice a femeilor, ceea ce va lărgi decalajul de gen încă persistent, în pofida rezultatelor pozitive din ultimii 30 de ani.

Cuvinte cheie: piața muncii, pandemie, carantină, criză, egalitate, retribuirea muncii, nevoi.

De la începutul sec. XX, problema egalității de gen pe piața muncii a constituit o barieră de netrecut pentru comunitatea internațională. În același timp, ocuparea forței de muncă este de o importanță primordială, deoarece accesul femeilor și bărbaților ca resurse economice este determinat de participarea lor la forța de muncă, tipul de muncă, veniturile din muncă, protecția socială, munca prestată, programul de lucru și altele. Participarea femeilor pe piața muncii duce la o reducere directă a sărăciei în rândul femeilor. Noile oportunități, grație progresului științific și tehnologic, le consolidează statutul și independența în societate și în familie.

În timpul vieții, multe femei au probleme suplimentare în perioadele de tranziție. În pofida succesului privind creșterea nivelului de educație al femeilor, forța lor de muncă este excesiv angajată în locuri de muncă cu salarii reduse; femeile sunt subreprezentate în funcții administrative, de conducere și tehnice; multe femei suferă de condiții de muncă precare; violența împotriva femeilor are loc în toate etapele vieții lor; în unele cazuri, munca casnică rămâne una dintre puținele oportunități de angajare pentru femei, inclusiv pentru migranți. În economia informală, unde deficitele de muncă decentă sunt cele mai mari, sunt angajate mai multe femei decât bărbați. Lipsa accesului la asigurarea socială, diferențele salariale între femei și bărbați, salarii de obicei mai mici, condițiile de muncă inadecvate, exploatarea și violența, precum și lipsa oportunităților de apărare a intereselor lor

sunt în continuare agravate de faptul că femeile au responsabilități suplimentare legate de rolul lor reproductiv și lipsa accesului la resurse și servicii la prețuri accesibile [1].

Rezultatele analizei din articol determină consecințele impactului pandemiei pentru femei și bărbați, subliniind nevoile lor specifice, precum și modul în care femeile și bărbații au reacționat la noile condiții și schimbări din sfera social-economică. În special, analiza arată impactul crizei pandemiei asupra rolurilor de gen, precum și asupra emancipării femeilor.

În perioada anului 2020, multe femei și-au pierdut locul de muncă și nu au avut ocazia să-și găsească un loc de muncă, nu au făcut față noilor condiții de viață din cauza pandemiei COVID-19 și nu mai aveau un venit garantat. Institutul European pentru Egalitatea de Gen (EIGE) a constatat că femeile s-au confruntat cu creșteri semnificative ale muncii neremunerate, ocuparea forței de muncă nestabilă și cu o creștere a violenței de gen.

Indicele EIGE pentru egalitatea de gen a fost recunoscut pe scară largă pentru contribuția sa la monitorizarea progreselor privind egalitatea de gen în UE. Indicele acoperă o serie de indicatori în domeniile de muncă, bani, cunoștințe, timp, putere și sănătate (Figura 1). De asemenea, reunește două domenii complementare: violența și inegalitățile care se intersectează.

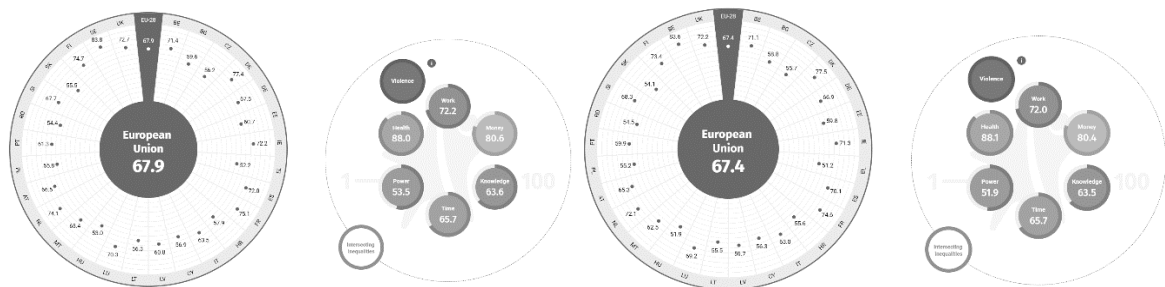

Figura 1. Evaluarea indicelui Uniunii Europene pentru 2019, 2020 an. [2]

Rata de ocupare în UE (persoanele cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani) este de 67% pentru femei și de 79% pentru bărbați. Cu o rată generală a ocupării forței de muncă de 73%, UE este aproape de îndeplinirea obiectivului UE de ocupare a forței de muncă în 2020, de 75%. Între 2005 și 2017, ocuparea forței de muncă echivalentă cu normă întreagă (FTE) a crescut în 18 țări de către femei, în timp ce ocuparea forței de muncă a bărbaților a scăzut în 15 țări. Rata medie a ocupării forței de muncă în UE este de 41% pentru femei, comparativ cu 57% pentru bărbați. Cel mai scăzut nivel de angajare cu normă întreagă este în rândul femeilor cu nivel scăzut de educație, al femeilor cu dizabilități și al femeilor tinere cu vârste cuprinse între 15 și 24 de ani. Țările cu cele mai multe oportunități de a crește participarea forței de muncă sunt Italia, Grecia și Malta [2]. Zona violenței oferă un set de indicatori care pot ajuta UE și statele sale membre să urmărească cele mai frecvente și documentate forme de violență împotriva femeilor. Spre deosebire de alte domenii, aria violenței nu măsoară diferența dintre femei și bărbați, ci studiază și analizează experiențele femeilor privind violența. Scopul principal este eradicarea violenței împotriva femeilor, nu reducerea decalajului. În timpul carantinei COVID-19, femeile care aveau relații violente au fost blocate acasă și abuzate pentru perioade îndelungate, punându-le într-un risc mai mare de violență domestică. Chiar și fără o pandemie, cel mai mare pericol pentru femei provine din partea cunoștințelor lor.

Pandemia COVID-19 a avut un impact disproporționat asupra femeilor și a situației lor economice. De asemenea, este important să se țină seama de faptul că nevoile femeilor și bărbaților diferă atunci când se planifică măsuri de limitare a răspândirii virusului și de răspuns la consecințele unei pandemii. (Figura 2).

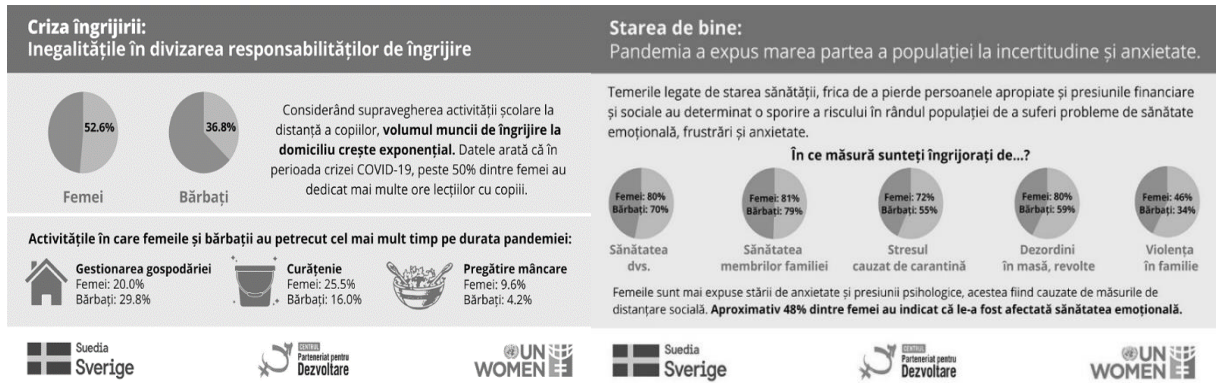

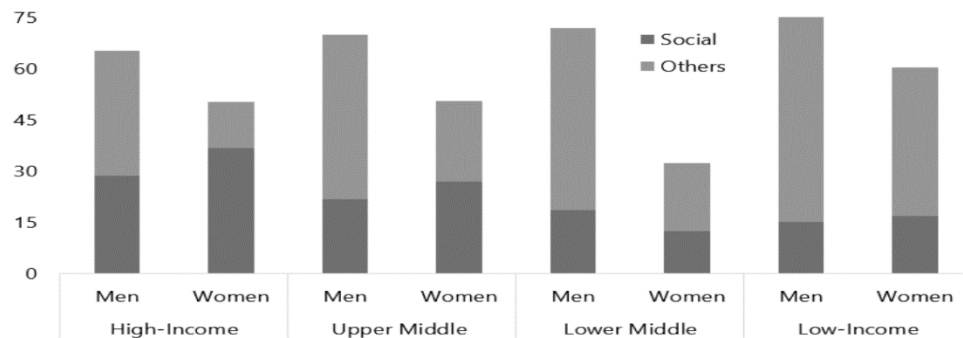
Figura 2. Inegalitatea în responsabilitate și îngrijorare în timpul pandemiei COVID-19 [3]

Înainte de criza din Republica Moldova, peste 50% dintre femeii erau implicate pe piața muncii, iar în timpul pandemiei, numărul femeilor a scăzut semnificativ, datorită faptului că închiderea școlilor a forțat multe femeii să rămână acasă și să lucreze de la distanță. În această perioadă, îngrijirea familiei a devenit o responsabilitate primordială pentru femeii, ceea ce a agravat inegalitatea (Figura 2). Toate acestea confirmă faptul că pandemia COVID-19 a avut un impact profund asupra femeilor și a nevoilor lor vitale.

Munca de îngrijire- atât plătită, cât și neplătită - susține societatea și economia noastră, dar costă scump pentru femeii. Această zonă are nevoie de sprijin mai larg și o distribuție mai echitabilă a forței de muncă. Trebuie să facem mult mai mult pentru a asigura investiții în sistemele de sănătate, îngrijirea copiilor și îngrijirea pe termen lung. În timp ce femeile oferă cea mai mare parte a serviciilor de asistență medicală, în 2019, aproximativ 72% din pozițiile de conducere din domeniul sănătății globale erau deținute de bărbați. Raportul ONU privind drepturile femeilor în revizuire arată clar acest model de inegalitate structurală: 75% dintre parlamentari, 73% din funcțiile de conducere, 70% dintre negociatorii privind clima mondială și aproape toți negociatorii de pace sunt bărbați. Dacă suntem serioși în privința egalității, acest lucru trebuie să se schimbe. Recuperarea mai eficientă înseamnă implicarea femeilor în luarea deciziilor și în efectuarea unor schimbări structurale, inclusiv în sistemul de îngrijire, care facilitează intenționat acest lucru. [4.5].

Women dominate social sectors

In most countries, women are more likely than men to be employed in social sectors jobs.
Total employment (percent)

Sources: ILO and authors' calculation.

Note: Social sectors are defined as the sum of the following sectors: wholesale and retail trade, accommodation and food service activities, real estate, business and administrative activities, education, human health and social work activities, and other services.

Figura 3. Nivelul ocupării forței de muncă în sfera socială în funcție de sex,% [6]

Măsurile de carantină puse în aplicare de majoritatea țărilor din întreaga lume au afectat în mod deosebit femeile. De regulă, femeile sunt mai des decât bărbații angajați în sfera socială: educație, asistență medicală, cultură, comerț cu amănuntul, turism și afaceri hoteliere, care implică contacte directe (Figura 3). Ca urmare a carantinei introduse în timpul pandemiei COVID-19, astfel de industrii au fost cel mai grav afectate.

În țările cu venituri mici, femeile sunt mai predispuse decât bărbații să lucreze în sectorul informal. Munca informală este adesea plătită în numerar fără supraveghere formală, rezultând în faptul că femeile primesc salarii mai mici, nu sunt protejate de legislația muncii și nu sunt asigurate cu pensii și asigurări medicale. Ca urmare a crizei COVID-19, situația economică a lucrătorilor din sectorul informal s-a agravat considerabil.

La nivel global, femeile fac, în medie, de trei ori mai multe munci domestice și familiale neremunerate decât bărbații, inclusiv cea mai mare parte a îngrijirii copiilor. Potrivit unui raport recent al OIM, 606 milioane de femei în vârstă aptă de muncă au declarat că nu pot obține muncă plătită din cauza muncii de îngrijire neremunerate, comparativ cu 41 de milioane de bărbați [4.5].

Figura 4 Situația de pe piața muncii în timpul tranziției la o formă de muncă îndepărtată după sex. [3]

În timpul crizei pandemice, atât femeile, cât și bărbații au suferit din punct de vedere economic. De exemplu, mai mulți bărbați au menționat că sunt în concediu fără plată și că își pot pierde locul de muncă în viitorul apropiat. Manifestarea vulnerabilității financiare contribuie la reducerea remitențelor și la scăderea veniturilor și a salariilor (Figura 4). Pe termen mediu, criza pandemiei ar putea duce la faptul că mai multe femei, în special în zonele rurale, vor fi asociate cu grupuri vulnerabile din punct de vedere financiar. La urma urmei, le este dificil să găsească un loc de muncă, inclusiv un loc de muncă cu normă întreagă. În rândul celor săraci, numărul femeilor este în creștere astăzi, diferența de remunerare între femei și bărbați rămâne persistentă și multe femei găsesc cu greu un loc de muncă, inclusiv angajarea cu normă întreagă. Studiul a arătat că doar 63% dintre femei au indicat că le va fi dificil să își satisfacă nevoile de bază (cum ar fi cumpărarea de alimente, produse de igienă etc.).

Această situație duce la o scădere a motivației femeilor, ceea ce, ca urmare, crește și mai mult inegalitatea de gen, deoarece doar o poziție modernă și activă a femeilor poate schimba situația, iar refuzul de a lupta pentru oportunitățile lor duce la o deteriorare a situației lor socio-economice [7].

Strategii pentru egalitatea de gen 2020-2025 Comisia Europeană a acordat prioritate conducerii femeilor, precum și o campanie de combatere a stereotipurilor de gen. Trebuie să ne asigurăm că egalitatea de gen este pe deplin integrată în educație pentru a asigura un viitor echitabil.

În acest sens, Ziua Internațională a Femeilor și Fetelor în Știință, sărbătorită la 11 februarie, este un exemplu excelent de acțiune concretă a Organizației Națiunilor Unite și a statelor sale membre pentru combaterea segregării de gen în educație [4,5].

Concluzii

Întrucât lumea caută modalități de recuperare cât mai eficiente de la pandemia de coronavirus, facem apel la toate țările să facă investiții, demult așteptate, în economia îngrijirii, adică să acorde prioritate alocărilor bugetare pentru a extinde accesul și a îmbunătăți calitatea serviciilor de îngrijire

și pentru a oferi muncă decentă și protecție socială lucrătorilor din acest sector. Astfel de investiții vor fi esențiale pentru o redresare durabilă cu randamente multiple: femeile din serviciile de îngrijire care și-au pierdut locurile de muncă vor găsi mai ușor revenirea pe piața muncii; resursele vor fi canalizate către o economie de îngrijire care poate crea locuri de muncă într-un moment în care șomajul crește și guvernele caută să readucă oamenii la muncă; și vom sprijini crearea de locuri de muncă ecologice care să asigure îngrijirea oamenilor, evitând în același timp degradarea mediului înconjurător și menținând egalitatea de gen și climatică ca priorități ferme[4,5].

În acest context, este important ca femeile, de la nivel național până la comunitățile mici, să participe la discuții și la luarea deciziilor cu privire la răspunsul COVID-19, inclusiv planificarea, bugetarea și monitorizarea la toate nivelurile și să continue să sprijine inițiativele care protejează și promovează drepturile femeilor.

Măsurile de izolare luate în timpul pandemiei au relevat destul de multe probleme. Pandemia a exacerbato inegalitățile nu numai pe piața muncii, ci și în distribuirea responsabilităților familiale și de îngrijire a gospodăriei, între femei și bărbați. Astfel, în perioada de izolare socială, femeile au trecut la munca la distanță și și-au asumat majoritatea responsabilităților casnice, îngrijind copiii și familia, limitându-le astfel oportunitățile de implementare și creșterea carierei pe piața muncii. Acest lucru a afectat sănătatea emoțională a femeilor, care sunt mai predispuse la anxietate și frustrare și nu numai în timpul unei crize de pandemie.

Politicile inteligente de redresare economică pot atenua impactul negativ al crizei asupra femeilor și pot preveni alte eșecuri pe drumul către egalitatea de gen. Beneficiile pentru femei ajută în cele din urmă la combaterea inegalității veniturilor și la promovarea creșterii economice și a rezilienței.

Bibliografie:

1. ILO Resolution adopted at the 98th session of the ILC, “Gender Equality is the Basis for Decent Work”, Geneva, June 2009 (ILC98-PR/3-2009-06-0323-1).
2. European Institute for Gender Equality (EIGE) // <https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2019>, <https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2020> accesat pe 20.11.2020
3. UN Women Moldova și Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare (CPD) au prezentat rezultatele cercetării privind impactul COVID-19 asupra vieții sociale și economice din perspectiva egalității de gen / <https://moldova.unwomen.org/ro/noutati-si-evenimente/noutati/2020/06/covid19-impact-assessment> accesat pe 03.10.2020
4. UN Women Europe Central Asia // How COVID-19 can bring gender justice // <https://eca.unwomen.org/en/news/stories/2020/7/op-ed-joint-how-covid-19-can-bring-gender-justice> accesat pe 19.11.2020
5. United Nations for Gender // Report “Equality Empowerment of Women Progress in the world’s women 2019-2020 Families in a changing world” // View the Report at: progress.unwomen.org accesat pe 17.11.2020
6. Insights & Analysis on Economics & Finance IMFBlog // The COVID-19 Gender Gap / <https://blogs.imf.org/2020/07/21/the-covid-19-gender-gap/> accesat pe 20.11.2020
7. Bogdanova S. articol “Modern trends women’s employment” // Journal of Social Sciences Vol. III (1) 2020/UTM/ Bogdanova S. articol “Modern trends women’s employment” // https://jss.utm.md/wp-content/uploads/sites/21/2020/04/JSS-1-2020_33-39.pdf accesat pe 04.04.2020
8. International Labor Organization // “ILO report highlights inadequate policy responses to the rising demand and quantifies the extent of the care burden on women”, 28 June 2018 // https://www.ilo.org/global/about-the-ilo/newsroom/news/WCMS_633115/lang-en/index.htm accesat pe 19.11.2020